

Euractiv για Λαθρεμπόριο Τσιγάρων: Το πρόβλημα παραμένει, αλλάζουν τα εργαλεία, οι δυναμικές και τα ζητούμενα

Το λαθρεμπόριο τσιγάρων είναι ένα από τα πλέον συνηθισμένα εγκλήματα στον κόσμο με σοβαρές όμως συνέπειες για την Οικονομία, τη Δημόσια Υγεία και την Κοινωνία. Οι λαθρέμποροι εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες και τα κενά στα συστήματα ελέγχου και επιβολής των νόμων, τις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των χωρών, τη φτώχεια αλλά και την υψηλή φορολογία που καθιστά απαγορευτική την αγορά νόμιμων προϊόντων, προκειμένου να επιτύχουν τον σκοπό τους: ένα εξαιρετικά σημαντικό κέρδος.

Πράγματι, το 3% του παγκόσμιου ΑΕΠ εξανεμίζεται κάθε χρόνο από το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού πλήττοντας εξίσου νόμιμες επιχειρήσεις, δημόσια ταμεία, φορολογούμενους και καταναλωτές.

Είναι ενδεικτικό ότι το 2021 καταναλώθηκαν πάνω από 35 δισεκατομμύρια παράνομα τσιγάρα.

Οι κυβερνήσεις υπολογίζεται ότι χάνουν παγκοσμίως περί τα 40-50 δις δολάρια τον χρόνο από τα δημόσια έσοδα.

Τα έσοδα για τους παράνομους διακινητές κυμάνθηκαν μεταξύ 8-10 δις. ευρώ.

Σε κάθε αύξηση στην τιμή των τσιγάρων κατά 10%, το λαθρεμπόριο αντίστοιχα εκτοξεύεται κατά 7%.

Οι πόροι των κρατών για φυσική επιθεώρηση στα λιμάνια της Ευρώπης δεν αρκούν για περισσότερο από το 2-10% των εμπορευματοκιβωτίων.

Το λαθρεμπόριο τσιγάρων συνδέεται άμεσα τόσο με το εμπόριο ανθρώπων, όσο και με άλλα εγκλήματα (εμπόριο όπλων, ναρκωτικών) αλλά και με την Τρομοκρατία.

Τα περισσότερα εργοτάξια παράνομων τσιγάρων βρίσκονται σε Βέλγιο, Ολλανδία Ισπανία, Βαλτική και Πορτογαλία.

Οι μορφές του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού

Τα Μη Εγχώρια Φορολογημένα προϊόντα καπνού είναι όλα τα προϊόντα για τα οποία οι φόροι δεν έχουν καταβληθεί στη χώρα κατανάλωσης.

Οι κατηγορίες είναι 3:

Τα «λαθραία» τσιγάρα. Πρόκειται για γνήσια προϊόντα τα οποία εκτρέπονται από τη νόμιμη αλυσίδα εφοδιασμού και πωλούνται παράνομα σε φθηνότερη τιμή σε χώρα διαφορετική από την προβλεπόμενη αγορά λιανικής πώλησης.

Τα «πλαστά» τσιγάρα. Αφορούν σε επώνυμα προϊόντα που προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα οποία παράγονται χωρίς την έγκριση των νόμιμων κατόχων των δικαιωμάτων, με σκοπό την πλαστογράφηση του γνήσιου εμπορικού σήματος για την παραπλάνηση των καταναλωτών και πωλούνται παράνομα.

Τα «παράνομα λευκά» ή «φθηνά λευκά». Πρόκειται για εμπορικά σήματα προϊόντα που παράγονται νόμιμα σε μια χώρα και διακινούνται λαθραία σε άλλη χώρα με σκοπό την παράνομη πώλησή τους.

Το θέμα απασχόλησε workshop της Euractiv στις Βρυξέλλες και τίτλο «Παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού – αντίκτυ-

Το 3% του παγκόσμιου ΑΕΠ εξανεμίζεται κάθε χρόνο από το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού πλήττοντας εξίσου νόμιμες επιχειρήσεις, δημόσια ταμεία, φορολογούμενους και καταναλωτές.

πος και λύσεις». Στο πλαίσιο του workshop της Euractiv, η εταιρεία JTI φιλοξένησε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης σχετικά με τον αντίκτυπο του παράνομου εμπορίου στην Κοινωνία και την Οικονομία.

Ευαισθητοποίηση πολιτών, πίεση προς κυβερνήσεις

Ο βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από την Τσεχική Δημοκρατία Tomáš Zdechovský, η καθηγήτρια ποινικού δικαίου Vanessa Franssen, η αντιπρόεδρος της βελγικής ΜΚΟ NANAC για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης Julie Deré και ο αντιπρόεδρος της JTI αρμόδιος για το παράνομο εμπόριο Ramunas Macius συζήτησαν λόγους και αναζητήσαν λύσεις για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου κατά τη διάρκεια μιας εξαιρετικά διαδραστικής συνεδρίασης στρογγυλής τραπέζης.

Όλοι οι ομιλητές συμφώνησαν στην ανάγκη αύξησης της ευαισθητοποίησης και της πίεσης στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής προκειμένου να μην αποδεχθούν το παράνομο εμπόριο ως τετελεσμένο γεγονός. Ως λύση για την πάταξη του λαθρεμπορίου πρότειναν τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και τη διασυννοριακή συνεργασία μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών

Μια νέα διάσταση: Τα νέα προϊόντα δεν ξεφεύγουν από τις δράσεις του Λαθρεμπορίου

Η αυξανόμενη ελκυστικότητα των προϊόντων μειωμένου κινδύνου, ιδίως ατμίματος, προσθέτει τώρα μια εντελώς νέα διάσταση στο παράνομο εμπόριο.

Υπάρχουν περίπου 10 εκατομμύρια καταναλωτές της ΕΕ που ατμίζουν και η αγορά αυξάνεται κατά μέσο όρο 7% ετησίως τα τελευταία έξι χρόνια. Συγκεκριμένα, οι καταναλωτές ελκύονται όλο και περισσότερο από τα προϊόντα ατμίματος μιας χρήσης. Αυτό το νέο τμήμα εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύει το 30% της συνολικής αξίας πωλήσεων ηλεκτρονικών τσιγάρων (\$1,4 δις) στην ΕΕ το 2023 (πηγή: ECigIntelligence, Global Market Database).

Υπάρχουν κυριολεκτικά χιλιάδες προμηθευτές που εισάγουν και διανέμουν τέτοια προϊόντα ατμίματος στην ΕΕ, πολλοί από την Ασία, και ενώ υπάρχουν κανονισμοί για τα προϊόντα μέσω της οδηγίας της ΕΕ για τα προϊόντα καπνού (TPD), απλώς δεν εφαρμόζονται αποτελεσματικά. Πολλαπλές ανεξάρτητες εργαστηριακές δοκιμές έχουν επισημάνει τη μη συμμόρφωση, συμπεριλαμβανομένων των απαγορευμένων προσθέτων που χρησιμοποιούνται, καθώς και τα υπερβολικά επίπεδα νικοτίνης και όγκου πλήρωσης.

Ως υπεύθυνος προμηθευτής που επενδύει συνεχώς σε αυστηρά προγράμματα διαχείρισης προϊόντων και ποιοτικού ελέγχου και τηρεί υπεύθυνες πρακτικές μάρκετινγκ, εμείς στην JTI ανησυχούμε πολύ για τη γενική έλλειψη ελέγχου και επιβολής των υφιστάμενων κανονισμών. Αν δεν γίνει κάτι, η πραγματική απειλή που θέτει η εισαγωγή παράνομων προϊόντων ατμίματος μιας χρήσης και η ανεύθυνη διανομή τους είναι πιθανό να επεκταθεί περαιτέρω.

Συνεργατικές λύσεις

Η διασυννοριακή συνεργασία, καθώς και μεταξύ των εθνικών κυβερνήσεων, των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και των βασικών παραγόντων του κλάδου, παραμένει ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική αστυνόμευση. Η JTI έχει επενδύσει σε μεγάλο βαθμό τόσο στην παρακολούθηση του παράνομου εμπορίου όσο και στη διασφάλιση της ασφάλειας της δικής μας παγκόσμιας αλυσίδας εφοδιασμού. Παρέχουμε τακτικά πληροφορίες στις αρχές που οδηγούν στην κατάσχεση παράνομων προϊόντων και προσδιορίζουν τα εργοστάσια, τις αποθήκες και τις διαδρομές από τις οποίες προέρχονται και μεταφέρονται.

Απαιτούνται μεγαλύτερα αποτρεπτικά μέτρα, με αυστηρότερη επιβολή των ισχυόντων νόμων και πρέπει να αυξηθούν και να επιβάλλουν ποινές φυλάκισης και προστίμων. Οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου, όπως οι τελωνειακές και συνοριακές υπηρεσίες, πρέπει να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους και να εκπαιδευτούν ώστε να κατανοούν το μεταβαλλόμενο τοπίο και την ψηφιοποίηση του παράνομου εμπορίου.

Η σωστή ισορροπία

Τα υπερβολικά δημοσιονομικά μέτρα είναι τόσο αναποτελεσματικά όσο και αντιπαραγωγικά. Οδηγούν μόνο τους καταναλωτές να αναζητήσουν φθηνότερες εναλλακτικές λύσεις και στα χέρια των εγκληματιών, με αποτέλεσμα τα κρατικά φορολογικά έσοδα να χάνονται εντελώς. Η αυστηρή επιβολή με εύλογη και μέτρια φορολογία αποτελεί ουσιαστικό προληπτικό συστατικό για τον περιορισμό του παράνομου εμπορίου και την επανεισοδή των αναγκαίων εσόδων σε χώρες που επιδιώκουν να εξισορροπήσουν τους προϋπολογισμούς τους και να προστατεύσουν τους πολίτες τους.

Ο καθένας έχει ένα ρόλο να παίξει, η ανάγκη επίτευξης αποτελεσμάτων είναι πιο επείγουσα από ποτέ.